

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for anlæggelse af vandkraftanlæg til forsyning af Qasigiannugit og Aasiaat og udvidelse af vandkraftforsyningen i Nuuk, i overensstemmelse med de retningslinjer, som er oplistet i indledningen til forslaget's begrundelse (Punkterne A til D) (Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning)

Forelæggelsesnotat

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning)

1. behandling

Omstillingen fra fossile brændsler til vedvarende og rent energi er vigtig, ikke bare for Grønland, men for hele verden. Dette fremgår blandt andet af FN's verdensmål om bæredygtig udvikling.

Prioriteringen af den grønne omstilling fremgår direkte af FN's verdensmål for bæredygtighed nummer 7 bæredygtig energi, nummer 9 bæredygtig industri, innovation og infrastruktur samt nummer 13 klimaindsats.

Omstillingen til vedvarende energi er også en af grundstenene i Naalakkersuisuts energipolitik.

Naalakkersuisuts Sektorplan for Energi- og Vandforsyning der lægger hovedlinjerne for Naalakkersuisuts prioriteringer for den offentlige forsyning har tre hovedmålsætninger frem mod 2030. Disse målsætninger er:

Hovedmålsætning nummer 1 – Lavere priser på el og vand – blev gennemført pr. 1. januar 2018.

Hovedmålsætning nummer 2 – Grøn energi overalt hvor det er muligt – I 2030 er målet at den offentlige energiforsyning i videst mulig omfang skal komme fra vedvarende energikilder.

Hovedmålsætning nummer 3 – Modernisering af energisystemet – Der skal gennemføres en omfattende omlægning og modernisering samt optimering af energisystemet.

Anlæggelse af et vandkraftværk til forsyning af Qasigiannuguit og Aasiaat samt en udvidelse af Buksefjorden Vandkraftværk til øget forsyning af Nuuk er vigtige energipolitiske projekter. Dette skyldes, at vandkraftprojekterne øger mængden af vedvarende energi i Grønlands energiforbrug betragteligt, og dermed understøtter Naalakkersuisuts hovedmålsætning om grøn energi, overalt hvor det er muligt.

Som det også var tilfældet med ensprisreformen, ligger bygder og yderdistrikterne Naalakkersuisut på meget på sinde. Af denne grund vil Naalakkersuisut frem mod efterårssamlingen 2020 desuden udarbejde beslutningsgrundlag for anlæggelse af mikrovandkraftværker på følgende lokaliteter: Kulusuk, Qeqertarsuatsiaat, Qassiarsuk, Atammik, Arsuk og Ittoqqortoormiit.

Desuden vil der blive udarbejdet beslutningsforslag om vedvarende energi i Nanortalik, Paamiut og Maniitsoq.

Vandkraftværket til forsyning af Qasigiannuguit og Aasiaat har en negativ nutidsværdi på 217 mio. kr. Det vil sige, at det vil koste samfundet 217 mio. kr. i nutidssum at forsyne med energi fra vandkraft fremfor at fortsætte den nuværende energiforsyning baseret på fossile brændstoffer.

En udvidelse af Nuuk har derimod en positiv nutidsværdi på 465 mio. kr.

De samfundsøkonomiske konsekvensberegninger viser således, at anlæggelse af et vandkraftværk til forsyning af Qasigiannuguit og Aasiaat vil være udfordret af en negativ nutidsværdi for projektet.

Modsat viser de samfundsøkonomiske beregninger for udvidelsen af vandkraftforsyningen i Nuuk, at projektet vil have en stor samfundsøkonomisk gevinst.

På den baggrund kan de to enkelte projekter sammenlægges og derfor betragtes som en samlet investering.

De samfundsmæssige konsekvensberegninger af en sådan sammenlægning giver en positiv nutidsværdi på 248 mio. kr. ved en diskonteringsrente på 4 %.

Overskuddet fra udvidelsen i Nuuk kan således anvendes til medfinansiering af underskuddet ved opførelse af vandkraftværket ved Qasigiannuguit og Aasiaat.

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at det er rimeligt, at de to vandkraftværker betragtes som ét projekt, idet de tilsammen vil indebære en besparelse på niveauet 545 mio. liter fossile brændstoffer over 22 år i forhold til at fortsætte med den nuværende energiforsyningsmodel,

og dermed være en væsentlig faktor til opnåelse af såvel vores som FNs mål om at andelen af vedvarende energi skal øges væsentligt.

Det er derfor essentielt, at sekvensen for opførelsen af projekterne tilrettelægges på en sådan måde, at de positive pengestrømme fra Nuuk udvidelsen kan understøtte opførelsen af vandkraftværket i Qasigiannuit og Aasiaat.

I beslutningsforslaget er der beskrevet en række mulige finansieringsmodeller. Finansieringsmodellerne indeholder såvel muligheder for fuld finansiering fra Landskassen som muligheder for ekstern finansiering.

Finansieringsmodel 1 indebærer en omprioritering på anlægsbudgettet på finansloven.

Finansieringsmodel 2 tager afsæt i den første model kombineret med landskasse lånoptagelse til finansiering af vandkraftværkerne. Modellen kan indebære, at budgetlovens krav om balance på finansloven over 4 år ikke kan overholdes.

Finansieringsmodel 3 indebærer en opsparring af midler via øremærkede energiafgifter til formålet, hvilket kræver særlig lovhjemmel.

Finansieringsmodel 4 indebærer en udskilning af Nukissiorfiit i et aktieselskab med ret til selv at lånefinansiere sine projekter. Det vil fordrer tilvejebringelse af den nødvendige lovhjemmel samt tilpasning af energi- og vandforsyningslovgivning m.m.

Finansieringsmodel 5 indebærer en udskilning af vandkraftværker i et særligt aktieselskab. Det vil fordrer tilvejebringelse af den nødvendige lovhjemmel samt tilpasning af energi- og vandforsyningslovgivning m.m.

Finansieringsmodel 6 bygger på, at Nukissiorfiit bemyndiges til at indgå aftaler med andre aktører om etablering, drift og aftagning af energi fra vedvarende energianlæg. En sådan finansieringsmodel vil fordrer indgåelse af aftaler med eksterne investorer og lovhjemmel hertil.

Såfremt dette beslutningsforslag vedtages, vil Naalakkersuisut senest på efterårssamlingen 2020 fremsætte et beslutningsforslag, der indeholder en plan for drift, ejerskab og finansiering af et samlet vandkraftprojekt.

Med disse ord indstiller Naalakkersuisut forslaget til vedtagelse.